

Maarif Vekâleti teşkilât kadrolariyle merkez teşkilâtı ve vazifeleri hakkındaki 2287 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair olan 4926 sayılı Kanuna ek kanun lâiyhası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/147)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 657/537

17 . II . 1958

T. B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine

Maarif Vekâleti teşkilât kadroları ile merkez teşkilâtı ve vazifeleri hakkındaki 2287 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair olan 4926 sayılı Kanuna ek olup Maarif Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 16 . I . 1958 tarihinde Yüksek Meclise takdimi kararlaştırılan kanun lâiyhasının esbabı mucibe ve ilişiğiyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Mecburi ilk tahsil çağındaki çocuklarımızın hepsinin okutulabilmesi için, ilkökul öğretmenlerinin sayısının 1960 yılına kadar en az (72) bine çıkarılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Köylerimizin hemen yarısının okul ve öğretmenden mahrum olduğu, mevcut okullarımızın pek çoğunda da bir öğretmene isabet eden öğrenci sayısının normal haddin çok üstünde bulunduğu göz önüne alınarak, öğretmen ihtiyacının muayyen zaman içerisinde temin olunabilmesi için 1952 yılından itibaren 5974 sayılı Kanunla 4 yıllık kadro alınmış ve 6273 sayılı Kanununun tatbiki dolayısıyla bunlardan 1954 ve 1955 mali yıllarına aidolanları 6331 sayılı Kanunla tadil olunmuştu. Bu da 1956 yılında kabul olunan 6727 sayılı Kanunla tadil edilerek 1956 ve 1957 mali yıllarında geçerli olmak üzere 2 yıllık yeni kadrolar verilmiş, 6888 sayılı Kanununun tatbikini temin için 6892 sayılı Kanunla da bu kadrolarda değişiklik yapılmıştı. İlkökul öğretmenlerine ait kadrolar 1957 mali yılı nihayetinde hükümsüz sayılacağından, yeniden kadro alınmasına lüzum ve zaruret hâsıl olmuştur.

Kanun lâiyhasının üç yıl geçerli olmak üzere hazırlanmasında ilk öğretimin muayyen bir plân dâhilinde gelişmesi için öğretmen okullarımızdan önümüzdeki üç yıl zarfında mezun olacakların miktarları ile, halen vazifeli bulunan öğretmenlerin kıdem ve normal terfileri göz önünde tutulmuştur. Her yıla ait kadrolar, o yıl için muteber olacak ve üç yıl sonunda 1957 yılındaki 47 905 kadroya nazaran ilkökul öğretmenleri kadrosunda 9 000 artış meydana gelecek ve 56 905 öğretmenin istihdamı sağlanacaktır.

Kadroların bu suretle tesbiti, bir taraftan plânlı bir şekilde öğretmen yetiştirme mevzuunu ve bu kadrolara uygun bir programla yürütülmesinin devamını, diğer taraftan ilköğretimin inkişafı plânının tatbikini mümkün kılacaktır.

Yeni kadro ihtiyacı tesbit edilirken alınacak kadroların evvelce alınan kadrolarda da olduğu üzere hepsinin mebdai maaşa tekabül eden dereceden olması düşünülmemiştir. Zira 6273 sayılı Kanununun tatbikatı neticesi olarak meslekte kıdemleri fazla olan öğretmenlerimizin terfii ve bu

kanunun tatbikatına ait ve kadrosuzluk yüzünden infaz edilemeyen binlerce Devlet Şûrası kararının yerine getirilmesi bakımından bu yeni kadrolara ihtiyaç bulunmaktadır.

Talebedilen kadrolar temin edilmediği takdirde Devlet Şûrası kararlarının infazı mümkün olmayacak, bir taraftan da sayıları bir hayli olan öğretmenlerimiz mağdur duruma düşeceklerdir.

Bu itibarla teklifimiz yine iki üst derece esası üzerinden ve evvelki kadrolarla mütevazin bir şekilde olmak ve kadro israfına yer vermemek suretiyle ihtiyaca göre üst derece kadrolara da teşmil edilmek üzere hazırlanmıştır. Üst derece kadrolar, mebdei maaş derecesine göre asgari bir ir-tifa arz etmektedir.

Bu suretle bir taraftan öğretmenlerin terfilerinin temini düşünülürken, diğer taraftan da, öğretmen sayısına ve ihtiyaca göre bütçeye fazla malî külfet tahmil edilmemesi göz önünde bulundurulmuştur.

Memleketimizin temel dâvalarından biri olan ilköğretimin bir program ve plân tahtında in-kişafı için kanun lâyihasının kabulünde zaruret görülmektedir.

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maarif Encümeni
Esas No. 1/147
Karar No. 15

23 . II . 1958

Yüksek Reisliğe

Encümenimize havale buyurulan «Maarif Vekâleti teşkilât kadrolariyle merkez teşkilâtı ve vazifeleri hakkındaki 2287 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair olan 4926 sayılı Kanuna ek kanun lâyihası» üzerinde, Maarif ve Maliye Vekâletleri mümessilleri de hazır buldukları halde gerekli müzakeresi yapıldı.

Lâyiha; 1958, 1959 ve 1960 yıllarında ilköğretimin muhtaç bulunduğu kadroların temini istihdaf eylemektedir.

Memleketimizin temel dâvalarından biri olan ilköğretimin bir plân ve program dâhilinde ve ihtiyaca uygun şekilde geliştirilmesi için 1952 yılından itibaren birkaç yıl geçerli kadro kanunları çıkarma yoluna girilmiştir.

Bu mahiyette çıkan son kanunun müddeti 1957 malî yılı sonunda hitama erdiğinden bu lâyihanın sevkine zaruret hâsıl olmuştur.

1958, 1959 ve 1960 yıllarında, sayıları ihtiyaca göre ayarlanmış bulunan yeni mezun öğretmenlerin tâyin edilebilmesi, mevcut öğretmenlerin normal terfilerinin sağlanabilmesi ve

6273 sayılı Kanunun tatbikatına dair olan Devlet Şûrası kararlarının yerine getirilbilmesi için lâyihaya ekli cetveldeki kadrolara ihtiyaç bulunduğu anlaşılmıştır.

Bu itibarla kanun lâyihası encümenimizce aynen ve ittifakla kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine sevk edilmek üzere Yüksek Reisliğe saygı ile sunulur.

Maarif Encümeni Reisi

ve Bu Mazbata M.

Rize

A. Morgül

Afyon K.

O. Kökten

İçel

R. Çetin

İstanbul

A. Hacopulos

Kars

R. İltar

Kâtip

İçel

S. Göknar

Bursa

H. Ülman

İstanbul

A. Günel

Konya

H. A. Keymen

Trabzon

M. R. Tarakçıoğlu

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No: 1/147
Karar No: 41

24 . II . 1958

Yüksek Reisliğe

Maarif Vekâleti teşkilât kadroları ile merkez teşkilâtı ve vazifeleri hakkındaki 2287 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair olan 4926 sayılı Kanuna ek olup, Maarif Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise takdimi kararlaştırılıp Başvekâletin 17 . II . 1958 tarihli ve 71-657/537 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Maarif Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla, Maliye ve Maarif vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Lâyiha, üç yıl içinde öğretmen kadrolarının her yıl 3 000 miktarında artırılmasını ve halen 47 905 ten ibaret olan kadroların 1960 yılında 56 905 adedine iblâğını ve bu arada 6273 sayılı Kanununun tam olarak tatbikini ve kadrosuzluk yüzünden infaz edilememiş olan Devlet Şûrası kararlarının da yerine getirilmesi maksadiyle muhtelif maaş derecelerine ait kadro adedlerinde değişiklik yapılmasını teminen hazırlanıp sevk edilmiş bulunmaktadır.

Encümenimizde cereyan eden müzakereler ve alınan mütemmim izahlardan sonra lâyiha-

nın sevkini mucip sebepler encümenimizce de yerinde görülerek madde ve cetvel Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reisvekili	
Balıkesir	Bursa	
H. İmre	H. Köymen	
Bu Mazbata M.	Mazbata M.	
İzmir	Zonguldak	
B. Bilgin	S. Ataman	
Kâtip		
Balıkesir	Afyon K.	Antalya
M. H. Timurtaş	M. Â. Ülgen	K. Akmanlar
Denizli	Diyarbakır	Erzurum
M. Karasan	H. Turgut	Ş. Erker
Gazianteb	İstanbul	İstanbul
E. Cenani	N. Kırzan	İ. Sevel
Kayseri	Kocaeli	Konya
O. Kavuncu	C. Tüzün	M. Bağrıaçık
Konya	Tekirdağ	Trabzon
N. Tahralı	Z. Erataman	İ. Şener
Yozgad		Zonguldak
T. Alpay		H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Maarif Vekâleti teşkilât kadroları ile merkez teşkilâtı ve vazifeleri hakkındaki 2287 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasına dair olan 4926 sayılı Kanuna ek kanun lâyhası

MADDE 1. — 1958 - 1959 ve 1960 malî yıllarında kullanılacak ilişik cetvelde gösterilen ilköğretmen ve yardımcı öğretmen kadroları 10 . VI . 1946 tarihli ve 4926 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin (2. Maarif idareleri) kısmına konulmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun 1 Mart 1958 tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

16 . I . 1958

Başvekil
A. Menderes
Devlet Vekili
E. Kalafat

Devlet Vekili ve
Başvekil Yardımcısı
T. İleri
Devlet Vekili
M. Kurbanoglu

Adliye Vekili
E. Budakoğlu
Dahiliye Vekili ve
Hariciye V. V.
N. Gedik
Maliye Vekili
H. Polatkan
Nafia Vekili
E. Menderes
Sih. ve İç. Mua. Vekili
Dr. Lâtîfi Kırdar
Ziraat Vekili
N. Ökmen
Çalışma Vekili
H. Erkmen
Bas. - Yay. ve Turz. Vekili
S. Yırcalı

Millî Müdafaa Vekili
Ş. Ergin
Hariciye Vekili
Maarif Vekili
C. Yardımcı
Ticaret Vekili
A. Aker
Güm. ve İnh. Vekili
H. Hüsmen
Münakalât Vekili
F. Uçaner
Sanayi Vekili
S. Ağaoğlu
İmar Vekili
M. Berk

Hükümetin teklifine bağli

CETVEL

Derece	1958 yılı için maaş	aded	1959 yılı için aded	1960 yılı için aded
13	20	22 919	25 919	28 919
12	25	8 512	8 512	8 512
11	30	5 808	5 808	5 808
10	35	2 157	2 157	2 157
9	40	3 040	2 580	2 550
8	50	2 849	2 744	2 066
7	60	3 810	3 823	4 320
6	70	1 525	1 925	2 075
5	80	269	419	477
4	90	16	18	21
		50 905	53 905	56 905